

СОНЯ ХАЙС ГОВОРИ С МЕН

Превод от немски: Величка Стефанова, 2014

chitanka.info

Барбара се вгледа в страдалческия образ. Беше издържан в странен, постмодерен стил. Устата на Исус бе отворена и силно разтеглена по дължина — сякаш от нея излизаше вик. А точно това изображение на Божия син винаги разговаряше с такава благост с нея, когато имаше нужда от това. Само че днес мълчеше.

— Защо не казваш нищо? Искам само да знам какво да ѝ кажа, като ѝ се обадя — умоляваше го тя.

Но Исус просто я гледаше. В светлината, проникваща през мозайката на прозореца, той внезапно засия във всички цветове на дъгата. Барбара повтори отново въпроса си и му остави време да ѝ отговори.

За кой ли път тя се запита как ли е носил такъв голям кръст, та ръцете му не стигаха дори до средата на напречната греда. Представи си как го влачи с мъка сантиметър по сантиметър по чакъла на хълма Голгота, как едвам пълзи бавно нагоре с кръста на гръб, като го държи за горния край, а кръстът го дърпа назад. Направил го бе и заради нея и тя му беше благодарна за това. Въпреки че днес не ѝ говореше.

Барбара потрепери от студ. Църквата „Свети Йосиф“ в покрайнините на малкото немско градче беше висока постройка с небоядисани тухлени стени и оскъдна украса. Миришеше на влажни керемиди и на светена вода в глинени съдове. Барбара коленичи до кабинката за изповед, над която беше окачено изображение на Дева Мария. Приличаше на нея. И Барбара имаше същата гъста и дълга коса, и тя носеше на главата си голяма, хлабаво завързана забрадка от тежък, тъмен вълнен плат. Дълга пола с формата на камбана покриваше краката ѝ, обувките с равни подметки надничаха едва-едва изпод нея.

Повече от двацет минути чака да получи някакъв отговор от Исус. Погледна го настойчиво в очите, вече ѝ идваше много, че той я кара да седи толкова дълго тук. Освен това бързаше, трябваше да изчисти стълбището и да позвъни на техника за ремонта. Довечера, у дома, ще се опита още веднъж да разговаря с него.

Когато влезе в малкото тясно жилище, чу шум и долови звука на телевизора от трапезарията с кухненска ниша към нея. Шестнайсетгодишният ѝ син Андреас седеше на кушетката и гледаше

съдебно шоу. Поздрави го с целувка, видя ѝ се нервен. Навсякъде се въргаляха кухненски хартиени салфетки. Той вечно създаваше безредие и тя се бе отказала да го научи да разтребва. Момчето правеше неща, които никой не разбираше, но това не беше ново за Барбара. Затова и не го попита за какво е изразходвал толкова много от кухненската ролка, само го погали по главата. Захвана се да разтребва и запали една от църковните свещи, които бе поставила из цялото жилище. Надяваше се свещта да накара Исус да проговори. Избра една особено голяма и красива, която винаги досега ѝ беше жал да пали. Барбара бе превърнала жилището си в параклис. Изображения на Светата дева, на папата и Исус висяха по стените, стояха върху шкафове и маси. Украсила бе вратите и ъглите с кръстове, а като допълнение на всичко това имаше още изкуствени цветя и свещи. Обстановката беше като в църква и това придаваше някаква мистичност на апартаментчето с тъмен балатум на пода. Гюнтер, мъжът ѝ, не разбираше защо е всичко това. Веднъж каза, че възнамерява да боядиса жилището в ярки цветове и да свали всичките тия светци от стените. В отговор тя само започна да трупа още повече изображения.

Без да откъсва поглед от телевизора, Андреас помоли майка си да му приготви нещо за ядене. Барбара му намаза сандвичи с лебервурст, наряза ги на тънки ивички и ги гарнира с корнишони. Андреас беше несамостоятелен, но тя бе свикнала и с това. Решила беше да бъде до него и да му помага, ако трябва — завинаги. Косата му пак висеше на кичури чак до брадичката. Беше блед, през последните дни почти не бе излизал навън. Мъхът върху горната му устна бе пораснал, по бузите му се забелязваха отделни косъмчета. Барбара му каза да се изкъпе, но той нямаше желание. Тя обеща да му изтърка гърба — знаеше, че синът ѝ обича да прокарва твърдата четка по кожата му. Но този път го бе обзела дълбока апатия, искаше просто да убие времето, докато баща му завърши къщичката.

За кой ли път тя си помисли, че най-вероятно всичко се дължи на липсата на кислород — тя беше превърнала Андреас в това, което беше. Може би при други обстоятелства синът ѝ щеше да се занимава усилено със спорт, а и да учи някакъв занаят. Може би щеше да се научи да играе сносно футбол и да рита топката с баща си под липата на двора като другите деца. Може би действително причината беше в

онези няколко минути, през които бебето ѝ не бе получавало достатъчно кислород. Тя все още не знаеше дали е било правилно да настоява за естествено раждане. Когато забременя с Андреас, вече не беше млада, но се уповаваше на Бог, вярваше, че никой няма право да се бърка на природата за тези работи, защото Бог със сигурност не би позволил подобна намеса. Ядосваше се, че бе отказала дори форцепс, защото, от гледна точка на сегашното ѝ битие, форцепсът вече не ѝ се виждаше толкова протиеестествен. Когато най-сетне излезе, детето не проплака.

Но Барбара обичаше сина си такъв, какъвто е, макар че не ѝ беше лесно да преглътне, че след като завърши специализираното училище, той не проявяваше никакъв интерес към живота. Дори и не помисляше да работи. В края на краищата обаче не можеше по цял ден да седи, вперил поглед в телевизора, и без това имаха само три програми, защото Барбара не приемаше кабелната телевизия.

Гюнтер, мъжът ѝ, се провикна отвън през отворения прозорец на партерното им жилище да излязат на двора. Стоеше изправен и горд, с ръце в джобовете на работния си панталон и с хартиена шапка на главата. Отслабнал е, помисли си Барбара. Досега не ѝ беше направило впечатление, може би днес го виждаше истински, за първи път от много време насам. Гюнтер поде тържествено:

— Готова е, Андреас, като изсъхне лакът, можеш да се настаниш.

Дълго гледаха към малката дъсчена къщурка горе на дървото, която Гюнтер бе построил за сина си. Това беше закъснял подарък за рождения му ден. Лазурносиньото на къщичката проблясваше между клоните на липата. Момчето засия и заподскача от радост. За момент те бяха просто едно щастливо семейство. В следващия миг въздухът се насити с чувството за ново начало. Сякаш Андреас щеше да се изнесе и в бъдеще да върви по своя си път. Сега си имаше собствена малка къща и щеше да прекарва дните си в нея. Вкъщи само ще спи и ще яде, помисли си Барбара. Погледът ѝ се замъгли. Имаше чувството, че губи и второто си дете. Но тя никога нямаше да изостави Андреас и дори мъничко се радваше, че той е такъв, какъвто е.

Вечерта Барбара коленичи на молитвеното столче в спалнята и запали поредната свещ. Беше взела решение да разговаря директно с

Бог. Може би той щеше да ѝ отговори.

— Всемогъщи Боже, моля те, научи ме какво да ѝ кажа по телефона.

Ала Бог упорито мълчеше. Сякаш всички там горе се бяха наговорили против нея. Дори загуби желание да пробва с Божията майка. Какво да се прави, трябваше да позвъни на дъщеря си, без да е получила съвет. Барбара не беше говорила с нея от години. Беше млада, когато роди Марта, а бракът ѝ не вървеше. Щом навърши петнайсет, Марта си тръгна. Каза, че не издържа да живее със светица вместо майка и нека Бог я цуне по гъза, това бяха думите ѝ, когато напускате дома на родителите си. Оттогава Барбара бе разговаряла с нея само веднъж, защото дълго не можеше да прости на дъщеря си. По някое време Марта се премести в чужбина и връзката съвсем прекъсна. Сега, когато Андреас достигна възрастта, на която изчезна Марта, Барбара забеляза, че и самата тя се е променила. Отнасяше се с Андреас по-мило, отколкото когато и да било преди това с дъщеря си, вече не беше толкова строга, бе станала по-открита и рядко го принуждаваше за каквото и да било.

Барбара вдигна слушалката, но не набра номера. Реши първо да репетира. За начало — поздрава.

— Здравей, миличка.

— Кой се обажда? — причу ѝ се глас.

— Здравей, Марта, тук е майка ти. Как си?

— Добре.

Реши да започне по-многословно.

— Ало, Марта, аз съм. Често си мисля за теб в последно време, та реших да ти се обадя и да те питам как си, какво правиш.

— Добре съм, мамо, добре съм. А ти как си?

— Супер.

— Ами Андреас? Сигурно много е пораснал, а?

— Да, и си има къщичка на дървото в двора.

— Радвам се да чуя гласа ти — каза Марта.

— И аз се радвам. Ще ми се да те поканя на гости. Да видиш отново и брат си. Всъщност го познаваш само като малък, пък и аз съм се променила доста.

— Ами да, дори ми звучиш различно. С удоволствие ще намина, само да видя кога. Че никак не е близо оттук. На теб кога ще ти е

удобно?

Ето, разговорът потръгна и Барбара се ентусиазира.

— Когато искаш, миличка.

— Ще ти звънна, щом си резервирам самолетен билет.

— Страхотно. Нямаме търпение. Веднага ще кажа на другите.

Можеш да ми се обаждаш по всяко време — рече Барбара.

— Благодаря, че го казваш!

— Е, хайде, чао.

— Радвам се, че ще се видим пак, мамо.

Барбара се облегна назад, олекна й, че толкова успешно се справи с репетицията. В отлично настроение отиде в кухнята и успя да убеди Андреас да се изкъпе. Преди обяд си изкара яда, задето Исус не искаше да й отговори, върху каменните стълби на къщите, в които работеше като чистачка, но сега прокарваше нежно четката за баня по гърба на Андреас и описваше кръгове с нея. Толкова нежно, че той поиска да търка по-силно.

Сега всеки ден, още от ранна утрин, Андреас прекарваше времето си в къщичката на дървото. Дълго умува как да нарече собствения си дом и накрая реши да е „Райска къща“. Баща му изписа името на малка табелка, която бе закачена над вратата. Под нея се мъдреше листче с надпис: „Влизането забранено“. То и без друго не можеше да влезе никой без ключ за катинара.

По обяд Андреас виждаше да стоят долу деца с училищни раници. Те гледаха възторжено нагоре към къщичката. Той се наслаждаваше на възхитата им и се надяваше, че му завиждат поне малко. После дълго зяпаше през пластмасовото прозорче, наблюдаваше децата, които играеха на криеница с ролкови кьнки. Преди известно време ги попита дали може и той да се включи. Не умееше да кара ролкови кьнки, но предложи да играе ей така. Увери ги, че бяга бързо, и те за първи път му разрешиха да участва. Тичаше насам-натам, накрая си намери добро скривалище зад една кофа за боклук и зачака. Потта се стичаше по челото му, влизаше в очите и смъдеше, тениската му беше мокра. Чака дълго, постоянно надничаше предпазливо да види дали наблизко има някой. Но никой не идваше. Денят беше топъл, а Андреас не обичаше топлите дни, понеже се

потеше обилно. По този повод бяха ходили при много лекари. Накрая един каза на майка му: „Госпожо Енсле, смятам, че транспирационният проблем на вашия син се дължи на психически причини“. След това Барбара престана да води Андреас по доктори. Обясни на сина си, че това са пълни глупости, нали иначе си е добре. А пък психиката, сиреч душата му, едва ли е способна да произвежда всичката тази пот. Дори сега Барбара продължаваше да се гневи на онова изтървано изречение на лекаря. То я обиди, защото, ако Андреас имаше психически проблеми, това би означавало, че той се чувства нещастен с нея, а пък тя наистина не беше виновна, дето той се поти. Всичко идваше от жлезите. Барбара изпаднаше в ярост, щом се сетеше как арогантният лекар се опита да хвърли върху нея отговорността за потенето на сина ѝ. Може би беше отговорна и за потта на други хора, рече му тогава тя, може би дори за потта на целия свят, а?

Андреас чака два часа зад кофата за боклук и в крайна сметка не беше сигурен дали е победил в играта на криеница, или децата просто го бяха забравили. Когато научи за това, Барбара позвъни на всички родители от околните къщи. Беше извън себе си и настоя децата да бъдат наказани и да се извинят на сина ѝ. Но те изобщо не се веснаха. А родителите казаха само: „Какво да ги правиш, деца“.

Барбара миеше чинии и се гневеше на Гюнтер, лениво изтегнат на кушетката, която сега беше свободна, понеже Андреас прекарваше повечето време в къщичката на дървото. Понякога се чудеше как не му е скучно горе, нали там няма телевизор. Във всеки случай, по всичко личеше, че Гюнтер открай време бе чакал да се освободи мястото на кушетката, и това я ядосваше. Той гледеше телевизия и блажено ядеше черен хляб с шунка, а над него се усмихваше папа Йоан Павел II. Тя обичаше тази снимка. Веднъж Гюнтер рече, че папата гледал отнесено и странно, а тя се впусна в спор с него, защото съзираше в погледа му единствено обич и разбиране. Все едно, времената на подобни разговори бяха отминали. От няколко месеца изобщо не си говореха, казваха си само най-необходимото. Барбара не прекарваше много време вкъщи, обикновено беше на работа, ходеше на църква и чистеше къщите на съседите. Отдавна се опитваше да завърже приятелство с тях, но така и не успя. Оставаше ѝ само семейството, затова толкова се

засегна, когато надуши, че Гюнтер ѝ изневерява. Барбара беше сигурна, защото имаше отлично обоняние, слух и усещане за вкус. Тя никога не бе правила нищо, което би могло да замъгли сетивата ѝ. Никакъв алкохол, никакви цигари, никаква силна музика, а също и почти никакъв секс.

Не беше спала с Гюнтер вече повече от шестнайсет години. Понякога изпитваше желание, но Бог не ѝ позволяваше. В Библията пишеше, че половото общуване има за цел създаването на деца. Дълго време Гюнтер се опитваше да ѝ избие от главата тази мисъл, но когато тя домъкна молитвеното си столче в спалнята, той разбра, че трябва да капитулира. Оттогава спеше на сгъваемата кушетка и престана да се бори.

Понякога Андреас излизаше още в осем, отнасяше в къщичката на дървото закуската и предобедната си бира и слизаше само когато му се налагаше да иде в тоалетната. На Барбара той ѝ липсваше, но въпреки това тя го посещаваше много рядко. По някое време беше накарал баща си да му сложи звънец на стълбата. Вбесяваше се, ако някой се качи, без да е позвънил. Ами да, и той иска поне донякъде да е като възрастните, мислеше си Барбара. А пък и беше толкова уравновесен и доволен, откакто си имаше къщичка, вече не гледаше разни глупости по телевизията и не разхвърляше.

После пристигна писмо от домоуправителя. В него пишеше, че няма издадено разрешително за къщата на дървото и поради тази причина тя ще бъде разрушена в най-скоро време. Барбара реши да не се предава току-така. Изпрати пиперлив отговор с надеждата, че острите ѝ думи ще постигнат желаня ефект.

Два дни по-късно по телефона се обади служителка и съобщи на Барбара, че проблемът не бил само в липсващото разрешително. Постъпили оплаквания от съседни, които се чувствали обезпокоени от заниманията на сина ѝ във „въпросния обект“. Прозорчето на къщичката му се намирало на височината на балкона на семейство Щемлих. Та Щемлихови съобщавали, че сутрешната препечена филия с мармалад им засядала в гърлото, докато Андреас открито се отдавал

на своето хоби, онанирането. Не знаели как да обяснят на малките си деца, които не спирали да задават въпроси и тайно наблюдавали къщичката. Пък и не го правел само сутрин, ами през целия ден, всъщност постоянно. Барбара остави слушалката и се втурна към къщичката на дървото, сякаш би могла да осуети в последната секунда поредната мастурбация на сина си. Почука лекичко. Андреас ѝ отвори, целият сияещ. По шията и лицето на Барбара бяха избили червени петна. Не знаеше как да започне, не беше в състояние да изрече нито една от думите, описващи проблема. Затова реши да го нарече „онова нещо“. Но „нещото“ не ѝ свърши работа, Андреас не проумяваше какъв ѝ е проблемът. Едва когато тя каза, че съседите са го видели да върши „онова нещо“, и му нареди утре да се изповяда за „нещото“, той разбра за какво става въпрос. Тя му каза, че отсега нататък никога няма да говорят за това.

Единият мъж сечеше на ситно дъските с брадва, другият действаше с триона. На земята беше струпано оскъдното обзавеждане на къщичката на Андреас. Барбара донесе на работниците рядко кафе. Гюнтер бе отказал да разруши собственото си творение, сега ѝ се налагаше да плати на хората от своите пари, получени за извънреден труд. Андреас беше блед, цяла нощ не бе мигнал. Сам поиска да присъства на разрушаването. Сълзи бликаха от светлите му очи, носът му течеше. Барбара ги бършеше със салфетка от кухненската ролка и не пускаше ръката на Андреас. А той повтаряше като мантра:

— Пак ще я построя, пак построя, построя пак, ще видите, пак построя.

Барбара влезе вкъщи, издърпа телефонния апарат с копчета в цвят бордо, докато кабелът се опъна, вкара го в спалнята, после бавно набра. Номерът беше дълъг, с две нули отпред. При всяка цифра се замисляше дали да продължи, но издържа до края, допря слушалката до ухото си и се заслуша в сигнала, който звучеше толкова различно. Хареса ѝ — беше някак по-весел, но после внезапно бе прекъснат от глас, който каза: „Ало“ — беше гласът на Марта. Барбара се уплаши и затвори. Още веднъж набра номера, сега Марта ѝ прозвуча леко нервна.

— Hello, who is this?^[1]

— Здравей, Марта, обажда се майка ти.

— Здрасти.

— Напоследък често си мисля за теб, та реших да попитам как си.

— Добре.

Марта скъпеше думите си. Барбара не беше репетирала за този случай.

Прехвърли в главата си възможностите: какво би могла да каже от това, което си бе подготвила?

— Исках да те поканя да ни гостуваш, Андреас сега си има къщичка на дървото в двора.

— Значи да ви дойда на гости заради къщичката на дървото?

— Не, не, току-що я разрушиха.

— Аха.

— Той е много тъжен.

— Ами жалко.

— Много е лошо за него. А твоят живот хубав ли е?

— Общо взето, да.

— Слава богу.

— Айде пак започваш с Бога.

— Не си ли мъничко дребнава, много хора казват така.

— Но от твоите уста звучи другояче.

— Не ставай веднага агресивна.

— Слушай, Барбара, в момента нямам време, трябва да тръгвам. Друг път.

— Окей. Чао.

— Окей. Чао.

Барбара затвори и се вторачи в телефона, сякаш апаратът беше виновен за всичко. Не можеше да изкара сълзи, бяха заседнали някъде дълбоко в нея. Чак през нощта започнаха да се стичат неудържимо по възглавницата ѝ.

На сутринта Барбара и Гюнтер опразниха таванското помещение и подредиха вътре мебелите от къщичката на Андреас. Прашинки танцуваха в снопа слънчеви лъчи, проникващ през мъничката капандура. Миришеше на сух шперплат и на ванилия. Върху пода на

тясното помещение постлаха килимче — имитация на персийско, а Гюнтер донесе малък телевизор. Той се труди дълго върху конструкцията от тел и части от стари антени, докато накрая все пак успя да хване една програма. Барбара закова кръст на напуканата мазилка, Андреас си донесе касата с бира — ето че отново имаше собствен дом.

Докато подреждаха, Гюнтер и Барбара размениха някоя и друга дума. На Гюнтер това му хареса. Не беше нищо важно. Как да сложат килимчето, такива работи. Този ден Барбара изглеждаше някак по-мека, а също и тъжна. Гюнтер реши, че моментът е подходящ да си поговорят.

— Знаеш ли, отдавна имам чувството, че си прекалено отдадена на Бог.

— Обадох се на Марта.

— Наистина ли? Добре ли мина?

— Не, никак. Беше ужасно.

Умълчаха се. После Гюнтер хвана Барбара за ръката.

— И защо Бог е решил да не се погаждате? — тихо попита той.

— Не знам. Той вече не говори с мен.

[1] Ало, кой е? (от англ.). — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.